

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Rohovládova Bělá, okres Pardubice

533 43 Rohovládova Bělá 32

Identifikátor školy: 600 096 122

Termín konání inspekce: 8. – 16. leden 2004

Čj.:	J2-1025/04-2651
Signatura:	oj2cx119

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vyučovacích předmětech český jazyk a matematika na celé škole, na 1. stupni v prvouce, přírodovědě, vlastivědě a výtvarné výchově, na 2. stupni v dějepisu, občanské výchově, přírodopisu, chemii, fyzice, rodinné výchově a praktických činnostech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti pro český jazyk a matematiku na celé škole, na 1. stupni pro prvouku, přírodovědu, vlastivědu a výtvarnou výchovu, na 2. stupni pro dějepis, občanskou výchovu, přírodopis, chemii, fyziku, rodinnou výchovu a praktické činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice na celé škole, na 1. stupni v prvouce, přírodovědě, vlastivědě a výtvarné výchově, na 2. stupni v dějepisu, občanské výchově, přírodopisu, chemii, fyzice, rodinné výchově a praktických činnostech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Právní subjekt sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Kapacita základní školy 350 žáků. V letošním školním roce ji navštěvují 192 žáci ze 17 obcí, kteří jsou rozděleni do 9 tříd.

Škola pracuje podle výchovně vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzhledem k velikosti školy a malému počtu pedagogů lze jen s obtížemi zajistit výuku učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí (dále jen OPZ) ve všech předmětech.

Na 1. stupni v hospitovaných předmětech matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a výtvarná výchova kromě vyučujícího přírodovědy ve 4. ročníku a učitelky matematiky v 5. ročníku (s odbornou způsobilostí pro výuku na 2. stupni) všichni učitelé splňovali požadavek OPZ.

Na 2. stupni vyučující českého jazyka, dějepisu, občanské výchovy a chemie splňují požadovanou OPZ na daném stupni školy. Vyučující matematiky a fyziky nesplňují požadované podmínky pro výuku těchto předmětů na daném stupni školy. Hodiny rodinné výchovy jsou vedeny učitelkou s PZ a praktické činnosti na 2. stupni vyučuje učitelka s OPZ a učitel s PZ pro výuku těchto předmětů.

Výchovná poradkyně, která má 17 let pedagogické praxe, studuje výchovné poradenství na PF UK Praha.

Organizační řád školy určuje práva a povinnosti pracovníků. Podepsané pracovní náplně vedoucích pracovníků vymezují jejich pravomoce i zodpovědnost. Organizační schéma bylo v době inspekce graficky nepřehledné. Informace uvnitř školy jsou pracovníkům předávány pomocí nástěnky ve sborovně, ústně a zejména na měsíčních provozních poradách.

Z provozních porad jsou vedeny zápisy, které obsahují organizační záležitosti, projednávání řády školy, metodické pokyny MŠMT, atd. Některé z pokynů přijatých na provozních poradách však nebyly v době inspekce všemi pedagogy plněny (ne vždy důsledná kontrola žákovských sešitů, nezařazování tělovýchovných chviliek do hodin, počet a způsob klasifikace žáků – tento pokyn je navíc v rozporu s přijatým vnitřním klasifikačním řádem). Vzhledem k velikosti školy nejsou ustaveny metodické orgány, ale vždy za skupinu předmětu zodpovídají „vedoucí učitelé“. Při inspekci bylo zjištěno, že vedení školy nedostatečně reagovalo na poznatky z hospitační a kontrolní činnosti, týkající se nedostatků v metodické i odborné přípravě na některé vyučovací hodiny, jejich organizaci a průběhu. Na nutnost změnit nevyhovující personální stav ve výuce některých předmětů reagovala ředitelka až v průběhu inspekce. Hodnocení zaměstnanců školy je prováděno podle kritérií pro osobní hodnocení. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno. Účast na vzdělávacích akcích negativně ovlivňuje (vzhledem k velikosti školy) nutnost suplovat za nepřítomné pedagogy.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou celkově dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má dostatek výukových prostor. Mimo kmenových tříd se k výuce využívá 7 odborných učeben, školní dílna, cvičná kuchyň, pracovna Lega, tělocvična, výuku podporuje knihovna a zookoutek. Školní družina má samostatnou místnost. K uložení učebních pomůcek slouží celkem 7 kabinetů. V kabinet výchovného poradce je důstojné prostředí pro komunikaci s klienty. Počet a kvalita učebních pomůcek umožňuje realizovat přijatý vzdělávací program. Školní tělocvična je v době mimo vyučování využívána veřejností.

Učebny 1. – 3. ročníku umístěné v původní rekonstruované budově jsou prostorné, světlé, velmi esteticky vyzdobené (zimní a vánoční výzdoba). Vyučující mají k dispozici kabinet, ve kterém jsou uloženy spíše starší učební pomůcky. Do pracovních sešitů pro prvouku žáci pracují přes folie. Ve sledovaných hodinách nebyla učebna výtvarné výchovy žáci 1. stupně využívána z důvodu vysokých lavic. Třídy 4. a 5. ročníku sídlí společně s 2. stupněm v prostorách nové části budovy. Celkově působí výzdoba učeben 1. stupně podnětně na žáky, vytváří příznivé prostředí pro výuku.

Výuka hospitovaných hodin na 1. stupni, v českém jazyce, matematice, dějepisu a občanské výchově se uskutečnila v kmenových třídách.

Přírodopis se vyučuje v samostatné odborné pracovně s vyhovujícím množstvím demonstračních učebních pomůcek. Uspořádání lavic korespondovalo s často využívanou skupinovou výukou.

Pro výuku fyziky i chemie slouží společná odborná učebna s přiléhajícími velkými kabinety pro oba předměty. Vybavení umožňuje jejich efektivní výuku, je dostatečné pro realizaci laboratorních úloh i potřebných experimentů. V učebně je k dispozici rozvod bezpečného napětí, zpětný projektor a video. Rozměrná nástěnka umožňuje vyvěšení velkého množství grafického materiálu k výuce obou předmětů.

Popisovaná výuka praktických činností probíhala většinou v učebně, kde je možno používat zpětný projektor. Jedna hodina praktických činností se uskutečnila ve cvičné školní kuchyni, jinak prostředí s touto výukou nekorespondovalo. Žáci v hodinách pracovali se sadami platných učebnic (jedna v lavici).

Materiálně-technické podmínky pro výchovnou a vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka probíhá ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání, učební plán je v souladu s rozvrhem hodin a v době konání inspekce byl v souladu s reálnou výukou. Osnovy sledovaných předmětů mají vyučující rozpracované v tematických plánech, které jsou plněny.

Jako volitelné předměty jsou žákům nabízeny: informatika, cvičení z českého jazyka a matematiky, seminář a praktika z přírodovědných předmětů a seminář a praktika společenskovedních předmětů.

V letošním školním roce žáci mohou pracovat v jednom ze 14 kroužků mimoškolní zájmové činnosti organizovaných školou.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty přijatého vzdělávacího programu. Učební osnovy byly v době inspekce plněny.

Rozvrh hodin jednotlivých tříd je v souladu s psychohygienickými potřebami žáků. Pravidla chování ve škole upravuje školní řád, který je zpracován žákům srozumitelně, práva a povinnosti jsou vyvážené.

Informace rodičům o prospěchu a chování žáků jsou předávány pravidelně na třídních schůzkách, konzultačních dnech, pomocí žakovských knížek, případně při osobní návštěvě zákonných zástupců dítěte ve škole. O svých akcích škola informuje v opětovně vydávaném školním časopise. Škola má vlastní webové stránky.

Škola má přehledně rozpracované úkoly v oblasti environmentální výchovy, výchovy k volbě povolání a ochraně člověka za mimořádných situací.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně pracuje podle ročního plánu. Pro žáky se specifickými potřebami jsou vypracovány individuální vzdělávací plány. O nápravu specifických poruch učení u 14 žáků se stará 5 dyslektických asistentek.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda a výtvarná výchova na 1. stupni

Většina sledovaných hodin byla připravená, probíraná témata navazovala na předcházející výuku. Vyučující si stanovili přiměřené výukové cíle, zohledňovali aktuální stav vědomostí

a dovedností žáků. Pro jednotlivé předměty mají zpracované tematické plány učiva, které, vyjma jednoho předmětu, časově souhlasily s výukou.

Hospitované předměty učitelé vedli v kmenových učebnách, 1 hodina přírodovědy byla odučena v odborné učebně přírodopisu. Mnozí z vyučujících v dostatečné míře využívali názorné pomůcky – mapy, atlasy, globus, obrázky k učivu, ukázkou starších nástrojů, radiomagnetofon, videorekordér, pexeso, model havrana, lebku psa, encyklopedie, ukázky výtvarných prací. V jedné z hodin přírodovědy však využití názorných pomůcek zcela chybělo.

Většina hospitovaných hodin měla promyšlenou stavbu s jasně stanovenými vzdělávacími cíli. Někteří učitelé zařazovali pestré metody a formy práce, střídali činnosti, žáky udržovali v pozornosti otázkami, které měly návaznost na předcházející učivo. V těchto hodinách převažovaly smysluplné činnosti s množstvím předávaných informací, které často vycházely z místních znalostí žáků. Výklad nového učiva se opíral o dříve probraná fakta, většinou byl doplněn ukázkami na mapě, obrázky, sledováním videa či zajímavostmi z knih. Uplatněny byly i odborné znalosti vyučujícího. Ve většině těchto hodin byli žáci aktivní a ochotně spolupracovali. Zvláště v nižších ročnících byly do výuky začleněny i pohybové relaxační chvíle. Ve výtvarné výchově nechybělo názorné vysvětlení pracovního postupu s průběžnými pokyny a individuální pomocí vyučující.

V několika dalších hodinách převládaly spíše klasické přístupy: opakování, výklad a zápis učiva. Organizace takovéto výuky prokazovala značné nedostatky – pokyny vyučující nebyly jednoznačné, informace předávané žákům byly často chaotické bez logické návaznosti a vzájemného smyslu. V hodinách hovořila převážně vyučující, na množství jejích otázek žáci příliš nereagovali. Nezáživnost výuky bez uplatnění aktivizujících činností přispívala k nepozornosti a drobné nekázni žáků.

Motivace žáků měla různou úroveň. V některých hodinách učitelé zařazovali úvodní i průběžnou motivaci: seznámení s náplní hodiny, písničky, říkanky, povídání s kašpárkem, vyprávění se žáky či navození zimní nálady při výtvarné výchově. V několika hodinách byla motivace minimální. Aktualizace učiva často odrážela znalosti a zkušenosti žáků z výuky i mimo ní.

Komunikace vyučujících se žáky byla, až na výjimky, klidná a přátelská. Žáci jsou vedeni k toleranci, slušnosti, kamarádství a vzájemné ohleduplnosti. Průběžně jsou rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti, žáci mohou vyjadřovat svůj názor. V několika hodinách se projevila nekázeň žáků způsobená nevhodnými formami práce, malou autoritou vyučující a absencí aktivních činností žáků. Negativním jevem těchto hodin bylo časté napomínání a ukázněvání žáků.

Většina žakovských výkonů byla hodnocena průběžně, několikrát učitelé opomněli klasifikaci zkoušeného žáka zdůvodnit před třídou. Malé aktivizování žáků v některých hodinách se projevilo jejich pasivitou a nezájmem o výuku. Vyučovací hodiny učitelé většinou ukončili závěrečným hodnocením žáků i celé třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výše uvedených předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hospitace byly uskutečněny ve všech třídách školy. Ve sledovaných hodinách byly většinou splněny výukové cíle v souladu s tematickými plány učiva. Hodiny, vedené učiteli s OPZ, byly výrazně kvalitnější než hodiny, kde vyučovali učitelé, kteří nesplňovali požadovanou kvalifikaci.

V učebnách 1. až 5. ročníku, vyzdobených zejména žákovskými pracemi, využíváním pomůcek a prodlouženou expozicí učiva bylo vytvořeno pro žáky podnětné, přátelské a pro výuku velmi příznivé prostředí. Ve vyšších ročnících byla estetická úroveň učeben a využívání pomůcek na standardní úrovni.

Při hospitacích byl zjištěn kvalitativní rozdíl v organizaci a účelnosti výuky mezi hodinami na 1. a 2. stupni. Průběh sledovaných hodin na 1. stupni byl založen na činnosti žáků, kdy učitelé vystupovali jako organizátoři výuky. Nejúspěšnější byly hodiny, kdy žáci pracovali induktivní metodou s možností samostatně zobecňovat matematické operace a zažít radost z úspěchu. Tempo výuky vždy bylo přiměřené schopnostem žáků. Učitelé využívali přirozené soutěživosti žáků zařazováním didaktických her, soutěží, často a efektivně užívali učební pomůcky, obrazový materiál, vizuální vjemy. Velmi dobře se jim dařilo žáky motivovat, vzbuzovat zájem o výuku. V hodinách vytvářeli pro žáky nestresující klima, pochvalami oceňovali jejich pokrok v učení. Ve většině hodin bylo dbáno na relaxaci žáků a na kompenzaci tělesné zátěže. Učitelé vytváří pozitivní vztah k vyučovacím předmětům.

V méně úspěšných hodinách nižších ročníků 2. stupně se vyskytovaly odborné chyby a zejména chyběla aktivizace žáků pomocí volby vhodných vyučovacích metod. V těchto hodinách chyběl systém, na žáky byly kladeny malé nároky související s absencí pedagogické praxe na základní škole a neznalostí metod a forem práce v matematice. Chyběla induktivní metoda práce s možností žáků samostatně zobecňovat matematické operace a zažít radost z úspěchu. Hodiny vyšších ročníků 2. stupně byly vedeny odborně a věcně správně, avšak i zde byl dán žákům malý prostor pro zapojení do vyučovacího procesu.

Ve většině hospitovaných hodin byl patrný partnerský vztah mezi učiteli a žáky založený na vzájemném respektu a porozumění. Tam, kde si učitel nebyl jistý po odborné stránce, žáci se snažili zneužívat vyučovací čas k odklonu od vzdělávacího cíle hodiny. K hodnocení žáků je využíváno jejich písemných a ústních projevů. Hodnocení je většinou pozitivně motivační. V nižších ročnících je běžné, že žáci jsou za svůj výkon chváleni a zejména je oceňován pokrok v učení. První čtvrtletní práce letošního školního roku na 2. stupni nemají patřičnou úroveň zadáním příkladů, které ne zcela souvisí s výukou dle tematického plánu a nevhodným způsobem je v nich provedeno hodnocení žákovských výkonů.

V souhrnu jsou průběh a výsledky vzdělávání v matematice dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, dějepis a občanská výchova

Probírané učivo sledovaných předmětů bylo v souladu s učebními dokumenty a v logické návaznosti. Stanovené výukové cíle většinou korespondovaly s věkem a schopnostmi žáků. Učitelé byli připraveni na výuku z hlediska cílů a obsahu vyučování, nedostatky se vyskytly v didaktické přípravě.

Výuka na prvním stupni probíhala v esteticky i didakticky podnětných kmenových učebnách, na druhém stupni se vyučování realizovalo ve standardně zařízených učebnách. Didaktická nebo počítačová technika nebyla k výuce využita. Ke zvýšení názornosti a efektivity výuky byly použity mapy, encyklopedie, názorný materiál a další dostupné pomůcky. S pravidly českého pravopisu a slovníky žáci v českém jazyce nepracovali. Kvalita psychohygienických podmínek souvisela s průběhem vyučování, zprostředkující a metodicky jednotvárná výuka je ovlivnila negativně. V některých hodinách byly činnosti vhodně rytmizovány, na 1. stupni dostali žáci příležitost k pohybu při práci nebo k přímé relaxaci.

Část sledovaného vzdělávání, zejména v některých hodinách českého jazyka na 1. stupni a ve výuce dějepisu, měla charakter efektivního vyučování s využitím aktivní práce žáků (práce s textem, mapou, vyhledávání informací, podněcování k přemýšlení, práce s chybou).

Ve vyučování byly zařazeny výchovné aspekty, mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva. Jedna z hospitovaných hodin na prvním stupni měla všechny atributy moderní výuky.

Část výuky byla nadměrně řízena učiteli, organizace, formy i metody práce byly postaveny na zprostředkujícím způsobu vzdělávání. V případě dvou hodin českého jazyka se projevila menší míra některých pedagogických schopností vyučující. Organizačně nezdařené pasáže výuky se staly pro žáky méně přitažlivé s nižší efektivitou práce.

Vyučující věnovali dostatek času k procvičování a upevňování získaných vědomostí. Pracovní tempo bylo přiměřené. Při písemném procvičování mluvnických jevů bylo zaznamenáno zohlednění žáků se specifickými potřebami učení.

Rekapitulace předchozího a obsah nového učiva, jeho aktualizace a mezipředmětové vztahy byly součástí motivační stránky vzdělávání. V některých hodinách byla díky postupům učitelů zřetelná vnitřní motivace žáků k výuce předmětu. Vyučující oceňovali snahu žáků, případně dokázali využít aktuálního hodnocení jejich výkonu. Při ústním zkoušení v dějepise byla klasifikace odůvodněná, průběh nebyl stresující. Prostor ke vzájemnému hodnocení nebo sebehodnocení byl minimální zejména ve sledovaných hodinách občanské výuky.

Komunikace učitelů s žáky byla demokratická, liberální, s kladným vlivem na oboustranně přátelské klima vyučování. Žáci byli vedeni ke kvalitnímu vyjadřování a byly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti. Zaznamenána byla i přílišná verbální dominance vyučujících s negativním dopadem na vyjadřování žáků.

V předmětu český jazyk byly zjištěny kvalitativní rozdíly ve výuce. V 1. - 4. ročníku je průběh hodnocen jako velmi dobrý. Kvalita výuky ve sledovaných hodinách v 5. - 9. ročníku měla dobrou úroveň. Ve vzdělávání předmětu občanská výchova byla zjištěna přibližná rovnováha pozitivních a negativních jevů. Vyšší efektivitu vykazovaly hodiny dějepisu.

Celkově byla zhlédnutá výuka českého jazyka posouzena jako dobrá.

Celková úroveň občanské výchovy a dějepisu je hodnocena velmi dobře.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii a fyzice

Praktické zkušenosti učitelky chemie i její OPZ umožnily zajímavou a odborně správnou výuku tohoto předmětu. Naopak chybějící OPZ učitele fyziky a absence jeho praxe ve výuce popisovaného předmětu na daném typu školy, měly výrazně negativní vliv jak na průběh hospitovaných hodin, tak v konečném důsledku na kvalitu vzdělávání ve fyzice jako celku.

Výuka chemie je plánována vhodně jak v tematických plánech, tak aktuálně. Pozornost je věnována i experimentální činnosti žáků. Ti se zapojují do řešení chemické olympiády. Ve fyzice předložené časově-tematické plány nekorespondovaly se skutečností. Podle zápisů v sešitech žáků a třídních knihách bylo na některá témata věnováno neúměrně hodně času (fyzikální veličina délka v 6. ročníku), jiná témata byla časově i obsahově ochuzena (učivo optiky v 8. ročníku). Laboratorní úlohy ani žákovské experimenty nebyly do termínu inspekce prováděny.

Učitel fyziky měl v době inspekce kabinet přebrán pouze formálně, o druhu pomůcek a jejich umístění neměl přehled, experimentální činnosti neprováděl. Používaný televizor videa byl v době inspekce umístěn nevhodně nízko, což se negativně odrazilo při jeho využívání v hospitovaných hodinách.

Hodiny chemie byly vedeny klasickým frontálním stylem výuky s aktivizací žáků otázkami od vyučující. Ta při opakování (i písemném) ověřovala nejen znalosti, ale obvykle i dovednosti. Příčinné souvislosti a podstatu jevů zjišťovala v menší míře. Čas byl využit efektivně, žáci dostávali alternativní práci. Při výuce učitelka kladla důraz na analogii vykládaných jevů, představy vytvářela pomocí modelů. Výuku oživila pokusem a promítáním experimentu, který není vhodný pro přímou demonstraci ve třídě. Výraznější aktivizační

formy práce při inspekci zaznamenány nebyly. Některé zápisy do sešitů byly hodně teoretické a dlouhé. Ve většině hodin fyziky byl hlavní výukovou metodou frontální styl výuky založený na přednášce učitele. Během inspekční činnosti nebylo zaznamenáno žádné činnostní učení, jen minimum diskuse a fyzikálních výpočtů, absence pokusů a vytváření systematických návyků práce v přírodovědných disciplínách (pozorování, měření, vyhodnocování, vyvozování závěrů atd.). Výklad nové látky byl chaotický, pro žáky málo názorný. Jeho základem byl opis zvýrazněných pasáží učiva z učebnice a značný důraz na domácí samostudium. Využití času bylo neefektivní, učitel hodně času věnoval na administrativní činnosti. V jedné hodině 6. ročníku použil nevhodně formu celohodinového sledování videa s tematikou daleko nad rámec povinného učiva a následným úkolem zpracovat poznatky doma do písemné formy. Hodina byla poznamenána i protesty žáků, kteří špatně viděli a v průběhu hodiny byli opakovaně přesazováni.

V chemii byli žáci motivováni průběžně, ale nijak výrazně. V hodinách fyziky byla motivace zaznamenána pouze ojediněle, nahodile.

Komunikace učitelky chemie byla klidná, věcná. Žáci pracovali ochotně, o výuku projevovali zájem. Učitel fyziky komunikoval jednosměrně, jeho projev často přecházel v mentorování obecných zásad učení. Zvláště starší žáci dávali najevo nedůvěru vůči učiteli a právem otevřeně kritizovali styl výuky. Učitel pro ně nebyl autoritou po stránce odborné ani pedagogické. Ve dvou hodinách se mu dařilo udržet kázeň pouze výhružkami a tresty.

Učitelka chemie při hodnocení zkoušených známku zdůvodňovala. Některé hodiny zakončovala pochvalným oceněním práce žáků. Částečným negativem bylo, že vyučující často nedávala prostor k hodnocení a vyjádření názoru dalším žákům. Ve fyzice převládal styl převážně negativního hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii jsou hodnoceny jako velmi dobré, ve fyzice jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v rodinné výchově a praktických činnostech na 2. stupni

Učivo praktických činností 6. a 7. ročníku vhodně kombinuje v průběhu roku pěstitelství, technické práce a přípravu pokrmů. V 8. a 9. ročníku přibírá tematiku provozu a údržby domácnosti a světa práce. Málo vhodné je naopak oddělování hodin teoretických a praktických (a to i v rodinné výchově), které v kombinaci s nevhodnými metodami (viz dále) mělo negativní vliv na zapojení a aktivitu žáků. V časově-tematických plánech rodinné výchovy jsou do výuky zařazeny besedy a přednášky. Většina sledovaných hodin byla plánována v návaznosti na předcházející učivo.

Na průběh hodnocených hodin měla více negativní vliv volba nevhodných metod a forem práce než chybějící pedagogická způsobilost dvou vyučujících.

Hospitované hodiny byly zaměřeny na teorii, učitelé je vedli frontálním stylem výuky. Výklad průběžně prokládali zápisy do sešitů (někdy zbytečně podrobnými). Aktivizující otázky byly zvláště ve dvou hodinách praktických činností pokládány v minimální míře, výklad přecházel v jednolitou a nezáživnou přednášku učitele podle učebnice (např. na téma postupu při stavebních opravách v domácnosti). Činnostní pojetí výuky nebylo až na výjimky uplatňováno.

Promyšlená motivace žáků probíhala v menší části hodin – založena byla hlavně na praktických ukázkách (kuchyňské nádoby, přírodniny), v jednom případě žáci řešili v rámci opakování minulé látky tajenku.

Ve sledovaných hodinách převažovala komunikace učitelů. V případě frontálního rozhovoru učitelé reagovali často na odpověď prvního vyvolaného žáka, rozvíjení diskusí nebo vzájemné

hodnocení odpovědí výrazněji nepodporovali. Přednášková forma výkladu a minimum aktivizačních prvků způsobily ve dvou hodinách praktických činností nesoustředění žáků a jejich značnou nekázeň.

V převážné části hodin učitelé žáky průběžně, i když nepříliš výrazně, chválili. Závěrečné hodnocení hodin ani chválení výrazněji spolupracujících žáků neprováděli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v rodinné výchově a pracovních činnostech jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu

Sledovaná výuka byla vedena věcně a odborně správně. Využívání učebních pomůcek a pečlivá příprava učitelů na vyučovací hodiny vytvářela u žáků pozitivní vztah k předmětu. Hodiny měly účelné vnitřní členění s možností žáků hledat a zpracovávat informace a vyjadřovat vlastní názor. Týmová spolupráce žáků byla samozřejmostí, panovalo příznivé klima vzájemného respektování. Samostatné práci žáků předcházela účinná motivace, žáci zažívali radost z úspěšného splnění úkolů. V hodinách bylo vhodné střídání metod práce, odpovídající tempo, vizuální vjemy, demonstrační pomůcky, jednoduchý zápis, vytváření ucelené představy o stavbě těl a vybraných organismů včetně člověka a o mnohotvárných formách života na Zemi. Žáci získávali dovednosti pracovat s lupou a mikroskopem, zpestřením bylo i promítání pomocí episkopu. Učení bylo spojováno se zkušenostmi a dovednostmi žáků získaných při pozorování přírody. Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky byla v hospitovaných hodinách akceptována oběma stranami.

Průběh vzdělávání v přírodopisu je velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V českém jazyce a matematice na 2. stupni jsou zadávány standardní písemné a slohové práce. Zadání a analýza výsledků probíhá na úrovni vyučujících v daných třídách. Vnějších evaluačních prostředků škola nevyužívá.

Celkový průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je hodnocen jako dobrý.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola v souladu s „Metodickým pokynem k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny“ zvýšila celkový týdenní počet vyučovacích hodin 8. a 9. ročníku o 1 hodinu. Hodiny byly použity na zvýšení hodinové dotace povinného předmětu – v 8. ročníku českého jazyka, v 9. ročníku matematiky. Výuku českého jazyka zajišťuje učitel s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro výuku předmětu na daném stupni školy, v případě matematiky se způsobilostí pedagogickou. Přidané hodiny nelze mezi stávajícími jednoznačně identifikovat. Z hospitační činnosti v obou předmětech vyplývá, že sledovaná změna nepřinesla nárůst zátěže žáků ani zvýšení poznatkové části učiva, hodiny přispívají k lepšímu procvičování a upevňování učiva, rozvoji dovedností. Použité metody vedly pouze zčásti k aktivizaci žáků a podpoře činnostního učení.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zařazení do sítě škol

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu se zřizovací listinou školy vydanou Obcí Rohovládova Bělá.

Dotazník pro rodiče

Žákům byl rozdán dotazník pro rodiče, návratnost byla 72 % (rozdáno bylo 114, vyplněno 82 dotazníků). Rodiče jsou nejvíce spokojeni se vztahy mezi žáky (90 %), hodnocením žáků (86 %), informačními službami rodičům (84 %) a psychohygienickými podmínkami ve škole (84 %). Nejmenší spokojenost je s hodnocením výsledků učení žáků (49 %) a celkově se školou (55 %). Zpracované výsledky jsou přílohou této zprávy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 30. listopadu 2002
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 3. července 2003, MŠMT ČR čj. 20 245/03-21
3. Inspekční zpráva ze dne 13. ledna 2000, čj. 102 030/00-2651
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
5. Koncepční záměry ZŠ Rohovládova Bělá pro léta 2003 – 2006
6. Plán školy na školní rok 2003/2004
7. Měsíční plány práce na září 2003 až leden 2004
8. Organizační řád a organizační struktura, platnost od 1. ledna 2003
9. Vnitřní řád školy, platný od 28. srpna 2002
10. Kritéria pro osobní hodnocení ze dne 27. srpna 2001
11. Vnitřní klasifikační řád platný od 1. listopadu 2000
12. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
13. Zápisy z provozních porad ve školním roce 2003/2004
14. Aktuální stav třídních knih ve školním roce 2003/2004
15. Aktuální stav třídních výkazů a katalogových listů žáků
16. Aktuální rozvrh vyučovacích hodin
17. Tematické plány sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004
18. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 k 30. září 2003
19. Pracovní plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Současný stav v personální oblasti (až na jednu výraznou a další znatelnou negativní výjimku) a úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje a podporuje efektivní vzdělávání a výchovu. Po odchodu většího počtu pedagogů ze školy (od minulé inspekce z různých důvodů opustilo školu 8 učitelů) dochází k postupné stabilizaci učitelského sboru. Většina pedagogů (přestože většinou do školy dojíždí z různých vzdáleností) svým iniciativním přístupem k výuce a angažovaností v mimoškolní činnosti žáků kvalitně zajišťuje výchovně-vzdělávací proces. Prostředí školy příznivě působí na průběh a výsledky vzdělávání a výchovy.

Změny od doby poslední inspekce ve školním roce 1999/2000:

V roce 2000 došlo k výměně vedení školy. Zlepšily se tepelné podmínky potřebné k dodržování hygienických podmínek výuky. Hlavní záměry koncepce činnosti školy jsou pravidelně kontrolovány. Organizační řád, pracovní řád a pracovní náplně byly dány do souladu, vyhovují potřebám školy. Součástí školy se stala školní jídelna. Ve škole ubýlo 67 žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Tomek	Mgr. Vladimír Tomek, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Marta Hunalová	PaedDr. Marta Hunalová, v.r.
	Mgr. Jaroslav Loučka	Mgr. Jaroslav Loučka, v.r.
	Mgr. Věra Rečlová	Mgr. Věra Rečlová, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Jan Bakeš
Lenka Hrubá
Eva Nováková

V Pardubicích dne 8. března 2004

Příloha: Dotazník pro rodiče

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. březen 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Blanka Ciprová

Mgr. Blanka Ciprová, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-26	J2-1046/04-2651
Zřizovatel	2004-03-26	J2-1047/04-2651

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-03-24	J2-1044/04-2651	Připomínky byly podány.